

דרגות קידום אקדמיות - וועדת המינויים המוסדית

תשפ"ו – 2025/26

תוכן עניינים

3.....	מבוא
4.....	תנאי קדם להגשת מועמדות לקידום
5.....	דרגת "מרצה"
6.....	דרגת "מרצה" - מסלול מחקר
7.....	דרגת "מרצה" - מסלול נלווה (מומחים/יוצרים)
7.....	מומחים מקצועיים - קלינאים, פסיכולוגים, מומחים להכשרת מורים ומחנכים (מדריכים פדגוגיים)
8.....	מומחים : הכשרת מורים ומחנכים (מדריכים פדגוגיים)
8.....	מומחים : אמנים-יוצרים
10.....	דרגת "מרצה בכיר/ה" - קריטריונים עיקריים בשני המסלולים
10.....	דרגת "מרצה בכיר" - מסלול מחקר
11.....	דרגת "מרצה בכיר/ה" - מסלול נלווה (מומחים/יוצרים)
13.....	מסלול מומחים להכשרת מורים ומחנכים
14.....	מסלול אמנים-יוצרים
14.....	'מרצה בכיר נלווה' בתחום האמנות הוויזואלית
15.....	מרצה בכיר נלווה' בתחום האמנות הכתובה
16.....	דרגות פרופסור חבר ופרופ' מן המניין
16.....	מסלול א'-אקדמי/מחקרי
17.....	מסלול ב' (המסלול הנלווה)
18.....	קריטריונים למינוי לדרגת "פרופסור מן המניין"
18.....	מסלול – אקדמי מחקרי

מבוא

מסמך זה מהווה חלק בלתי נפרד של התקנון האקדמי של המכללה האקדמית הערבית לחינוך בחיפה.

במכללה האקדמית הערבית נהוגות הדרגות הבאות לקידום הסגל:

(1) מורה – דרגה כללית-ראשונית הניתנת אוטומטית לכל חבר סגל המתקבל להוראה במכללה האקדמית הערבית לחינוך *

(2) מרצה/מרצה נלווה

(3) מרצה בכיר/מרצה בכיר נלווה

(4) פרופ' חבר/פרופ' חבר נלווה

(5) פרופסור מן המניין

במכללה האקדמית הערבית בחיפה קיימים שני מסלולי קידום:

(1) **מסלול מחקר/מסלול אקדמי**

מסלול זה מקיים תכנית לימודים המעניקה תואר אקדמי ו/או תעודת הוראה. כלולים בהגדרה זו מרצים העוסקים במסלולים אלו, כולל ההתמחות בהוראה שמהווה חלק מלימודי החינוך האקדמיים, ומקיימים פעילות מחקרית-אקדמית.

(2) **מסלול נלווה**

מסלול זה מיועד למומחים בתחומם ועבור אמנים-יוצרים, והוא מכוון להקנות דרגות נלוות למומחים וליוצרים בתחומים הנלמדים או מופעלים במכללה: הדרכה פדגוגית, תכניות לימודים (פיתוח ויישום), אמנים-יוצרים: סופרים, משוררים, וכדומה.

מסלול זה מאפשר לקדם יוזמות אקדמיות, בין אם בתחום המחקר ובין אם במישור היישומי, כגון: תרומה למערכת החינוך ולבתי הספר והגנים, תרומה לקהילה ולחברה ועוד.

הבהרות:

(א) גם במסלול הנלווה נדרשת מהמורה תשתית ידע מחקרית מוכחת.

(ב) **השלמת פערי פרסום:** מועמדים שקיבלו את דרגתם הנוכחית ללא פרסומים ומבקשים לעלות לדרגה גבוהה יותר חייבים לעמוד גם בדרישות הרלוונטיות לדרגתם הנוכחית וגם בדרישות הרלוונטיות לדרגה אליה הם מעוניינים לעלות (כגון: מכסת פרסומים הנדרשת לדרגת מרצה + מכסת פרסומים הנדרשת לדרגת **מרצה בכיר/ה**).

תנאי קדם להגשת מועמדות לקידום

1. תואר שלישי (ד"ר), למעט יוצרים בתחומי האמנויות, תחומים קליניים ומומחים שיוכרו באופן יוצא דופן על בסיס אישי.
2. קביעות בהעסקה במכללה הערבית.
3. היקף העסקה מינימאלי במכללה לפי הפירוט שלהלן:
כתנאי לקבלת דרגה אקדמית "מרצה" או "מרצה נלווה" על המורה להיות מועסק במכללה האקדמית הערבית בהיקף משרה קבוע של 60% ומעלה כאשר 50% משרה במסלולים אקדמיים.
כתנאי לקבלת דרגה אקדמית "מרצה בכיר" או "מרצה בכיר נלווה" על המורה להיות מועסק במכללה האקדמית הערבית בהיקף משרה קבוע של 65% ומעלה כאשר 50% משרה במסלולים אקדמיים.
כתנאי לקבלת דרגה אקדמית "פרופסור חבר" או "פרופסור מן המניין" על המורה להיות מועסק במכללה האקדמית הערבית בהיקף משרה קבוע של 100% ומעלה, כאשר 75% משרה במסלולים אקדמיים.

מועד הזכאות לדרגה האקדמית יהא באחד לחודש ספטמבר של שנת הלימודים בה אושרה הדרגה או באחד לחודש העוקב למועד הגשת הבקשה לדרגה האקדמית שאושרה כאמור, לפי המאוחר מבין שני המועדים.

גמול דרגות קידום: מפורט בהסכם הקיבוצי שנחתם בתאריך 21.1.19.

דרגת "מרצה" - כללי

קריטריונים עיקריים בשני המסלולים (מחקר ונלווה)

הבהרות

א. קריטריונים אלה הם בחזקת תנאי סף שבלעדיהם לא יפתח הליך קידום.
ב. גם אם המועמד/ת עומד בקריטריונים אלה, ועדת המינויים המוסדית רשאית, לאור החומר שיונח לפניו, לאשר את הדרגה, לדחות את הבקשה או להשהות את המשך הדיון עד לעמידה בדרישות נוספות שהוועדה תמצא לנכון.

קריטריונים להערכה לשני המסלולים (מחקר ונלווה)

- (1) **פעילות ותרומה אקדמית:** על סמך שיפוט פרסומי של המועמד/ת על ידי בעלי מקצוע בתחום המחקר ו/או התמחות המועמד/ת.
- (2) **יכולת הוראה, ויחס לסטודנטים:** על פי משובי סטודנטים, חוות דעת על סמך שני ביקורים בשיעורים, על ידי שני מבקרים שונים, כחלק מן הפרוצדורה.
- (3) **תרומה לחוג ולמכללה:** חוות דעת של הדיקן/ית האקדמי ושל ראש/ת החוג/תכנית.
- (4) **תרומה ומעורבות מחוץ למכללה:** על סמך דיווח של המועמד/ת ועדויות כתובות על פעילות המועמד/ת בתוך המכללה ומחוצה לה.

דרגת "מרצה" - מסלול מחקר

פרסומים

- (1) **מאמרים**: שלושה עד ארבעה פרסומים בכתבי עת ובספרי מחקר שפיטים מחוץ למכללה, מהם לפחות אחד בכתב עת בינ"ל בעל מוניטין מקצועי ואקדמי.
- (2) **ספר**: שיצא לאור ע"י הוצאת ספרים בעלת מוניטין, המפעילה הליכי שיפוט אקדמיים מוכרים. אם הספר מבוסס על עבודת הדוקטורט יפרט/תפרט המועמד/ת את השינויים והתוספות שהוכנסו לספר לעומת עבודת הדוקטורט המקורית.
- (3) **עריכה מדעית**: של ספר מאמרים, אסופת הרצאות של כנס מדעי, עריכת כתב עת מדעי.
- (4) **שיפוט של מאמרים**: בכתבי עת מדעיים מוכרים.
- (5) **כנסים**: השתתפות פעילה בשנים עד שלושה כנסים אקדמיים, במהלך 3 השנים האחרונות. על הכנסים להיות בעלי מוניטין מקצועי ואקדמי בתחומם.
- (6) **דוחות מחקר**: דוחות מחקר המוזמנים על ידי גורמים שונים הם בעלי ערך, אך אם לא עברו עיבוד למאמר, ולא פורסמו בכתב עת שפיט, או שלא הגיעו לתפוצה גם מעבר למכללה - ערכם וחשיבותם בכך שהם מעידים על פעילות מחקרית אך אינם שווים ערך לפרסום של מאמר בכתב עת שפיט.

קריטריונים נוספים להערכה

- (7) **יכולת הוראה**: יכולת יישום של תחום הדעת, שימוש בשיטות הוראה רלוונטיות והתאמתן לאוכלוסיית הסטודנטים, יכולת של ניווט כיתה, הנחיית סטודנטים וכדומה.
- (8) **יחס לסטודנטים**: קיום מערכת יחסים תקינה עם ציבור הסטודנטים ככלל ועם הסטודנט/ית - כפרט. עמידה בלוח זמנים, מתן משובי סטודנטים, מתן ציונים לפי קריטריונים ברורים וכדומה.
- (9) **עבודת צוות**: יכולת לעבוד עם עמיתים, עם גופים מוסדיים במכללה ומחוצה לה.
- (10) **תרומה למכללה**: תרומה לחוג, לתכנית, מילוי תפקידים במכללה, חברות בוועדות וארגון ימי עיון.
- (11) **הנחיית סטודנטים לתארים מתקדמים**: הכותבים עבודת גמר מורחבת במכללה ומחוצה לה (עבודת תזה, דוקטורט).
- (12) **תרומה לקהילה מחוץ למכללה**: פעילות במערכת הציבורית בזיקה אקדמית מקצועית בבתי ספר, בוועדות שונות, בתפקידי ניהול, בארגון קורסים, ימי עיון ובייעוץ.

דרגת "מרצה" - מסלול נלווה (מומחים/יוצרים)

המסלול הנלווה נועד ליוצרים ולמומחים בעלי מקצוע בתחום, שהם בראשית צעדיהם, ופועלים ופרסומיהם מעידים על עשייה יצירתית ומקצועית ועל התחלה של רכישת מוניטין בקהילת היוצרים והמומחים בתחום, במכללה, בארץ וגם מחוצה לה. זאת, אף אם אינם עוסקים בפעילות מחקרית אקדמית ואינם בעלי תואר אקדמי פורמלי, ובלבד שהם בעלי/ות מוניטין מוכר, ומוכשרים להנחיל לסטודנטים ידע הנסמך על ניסיון ועל פרקטיקה רלוונטית בתחום.

מומחים מקצועיים - קלינאים, פסיכולוגים, מומחים להכשרת מורים ומחנכים (מדריכים פדגוגיים)

- (1) **מאמרים:** פרסום שניים עד שלושה מאמרים בכתבי עת מקצועיים רלוונטיים לתחום מומחיות המועמד/ת מחוץ למכללה (מאמר אחד יכול להיות בכתב העת "דברים", היוצא מטעם המכללה האקדמית הערבית לחינוך). לפחות אחד מהמאמרים התפרסם בכתב עת שפיט, בעל מוניטין מקצועי ואקדמי בתחום.
- (2) **כנסים:** השתתפות פעילה בשניים עד שלושה כנסים בעלי מעמד בתחום, במהלך 3 השנים האחרונות.
- (3) **דוחות מחקר:** המוזמנים על ידי גורמים שונים הם בעלי ערך, אך אם לא עברו עיבוד למאמר, ולא פורסמו בכתב עת שפיט, או שלא הגיעו לתפוצה גם מעבר למכללה - ערכם וחשיבותם בכך שהם מעידים על פעילות אקדמית אך אינם יכולים להיחשב כשווי ערך לפרסום מאמר.

קריטריונים נוספים להערכה

- (4) **יכולת הוראה:** יכולת יישום של תחום הדעת על בסיס צפייה בשעורים, שימוש בשיטות הוראה רלוונטיות והתאמתן לאוכלוסיית הסטודנטים, יכולת של ניווט כיתה והנחיית סטודנטים.
- (5) **יחס לסטודנטים:** קיום מערכת יחסים טובה עם ציבור הסטודנטים ככלל ועם הסטודנט/ית - כפרט. עמידה בלוח זמנים, מתן משובים, מתן ציונים לפי קריטריונים ברורים.
- (6) **עבודת צוות:** יכולת לעבוד עם עמיתים, עם גופים מוסדיים במכללה ומחוצה לה.
- (7) **תרומה למכללה:** תרומה לחוג, לתכנית, מילוי תפקידים במכללה, חברות בוועדות וארגון ימי עיון.
- (8) **הנחיית סטודנטים לתארים מתקדמים:** הכותבים עבודת גמר מורחבת.
- (9) **תרומה לקהילה מחוץ למכללה:** פעילות במערכת הציבורית בזיקה אקדמית מקצועית בבתי ספר, בוועדות מקצועיות שונות, במשרד החינוך, בתפקידי ניהול, בארגון קורסים, ימי עיון ובייעוץ.

מומחים: הכשרת מורים ומחנכים (מדריכים פדגוגיים)

בעליות מוניטין בתחום תכניות לימודים, ספרי לימוד, חוברות לימוד וחומרי עזר לתלמידים ולמורים. כמו כן, מובילים של תהליכי שינוי בית ספרים, ביזמות חינוכית, בטיוב הפיתוח המקצועי של עובדי הוראה, במעורבות ובהשפעה על מדיניות חינוכית במכללה האקדמית הערבית לחינוך ומחוצה לה.

- (1) פרסום של תכניות לימודים, תכניות לקורסים או יוזמות חינוכיות שפורסמו כדוח או בכל דרך מוכרת אחרת.
- (2) פרסום מאמר סקירה המתמקד בתחומי המומחיות החינוכית בכתבי עת מקצועיים-חינוכיים (כמו "דפים" במופ"ת).
- (3) תיעוד אודות קידום ההוראה כתרומה לבתי הספר בהם מנחים סטודנטים, מעבר לתפקיד ההדרכה הפדגוגית:
- (4) חוות דעת ממנהלים או ממורים על אודות הערך המוסף של פעילות חינוכית משמעותית של המועמד/ת.
- (5) זכייה בקרנות מטעם משרד החינוך, השתתפות בוועדות מקצועיות, מתן חוות דעת להערכת עבודות של עמיתים.

מומחים: אמנים-יוצרים

בתחום האמנות הוויזואלית

- (1) השתתפות בשתיים עד שלוש תערוכות קבוצתיות בגלריות בעלות מוניטין ויוקרה, במהלך 10 השנים האחרונות, אחת מהן בתערוכת יחיד; או ביצוע פרויקטים מיוחדים באמנות הפלסטית, כגון: עבודה סביבתית, איורים, ציורי קיר, תפאורה והדפסת סדרות אומנותיות.
- (2) פרסום של כשלוש עד ארבע מסות בכתבי עת, מוספים ספרותיים או אמנותיים מוכרים שיש בהם שיפוט, בקטלוגים של תערוכות וכדומה, מחוץ למכללה. אחת מהן לפחות בבמה בעלת מוניטין מקצועי בתחום. על המועמד/ת להוכיח פעילות אמנותית מצטברת שוות ערך לנדרש במסלול המחקר.

בתחום האמנות הכתובה

- (1) פרסומים
 - (א) פרסומי יצירה: כשנים עד שלושה פרסומי יצירה משמעותיים (סיפורת, שירה, דרמה, תרגום וכדומה). פרסום משמעותי אחד לפחות בבמה ידועה ובעלת מוניטין מקצועי ואקדמי בתחום.
 - (ב) פרסום של כשתי מסות בכתבי עת, במוספים ספרותיים מוכרים שיש בהם שיפוט, מחוץ למכללה. לפחות אחת מהן בבמה ידועה ובעלת מוניטין מקצועי ואקדמי בתחום.
 - (ג) הזמנות להשתתף באסופות נחשבות.
 - (ד) על המועמד/ת להוכיח פעילות אמנותית מצטברת שוות ערך לנדרש במסלול המחקר.
- (2) כנסים: השתתפות פעילה במהלך שלוש השנים האחרונות בשנים עד שלושה כנסים של רלוונטיים. על הכנסים להיות בעלי מוניטין מקצועי ואקדמי בתחומם.

קריטריונים נוספים להערכה

- (3) **יכולות הוראה**: יכולת יישום של תחום הדעת, שימוש בשיטות הוראה רלוונטיות והתאמתן לאוכלוסיית הסטודנטים, יכולת של ניווט כיתה והנחיית סטודנטים.
- (4) **יחס לסטודנטים**: קיום מערכת יחסים טובה עם ציבור הסטודנטים ככלל ועם הסטודנט כפרט. עמידה בלוח זמנים, מתן משובים ומתן ציונים לפי קריטריונים ברורים.
- (5) **עבודת צוות**: יכולת לעבוד עם עמיתים, עם גופים מוסדיים במכללה ומחוצה לה.
- (6) **תרומה למכללה**: תרומה לחוג/לתכנית, מילוי תפקידים במכללה, חברות בוועדות וארגון ימי עיון.
- (7) **הנחיית סטודנטים לתארים מתקדמים**, הכותבים עבודת גמר מורחבת במכללה ומחוצה לה (עבודת תזה; דוקטורט).
- (8) **תרומה לקהילה מחוץ למכללה**: פעילות במערכת הציבורית בזיקה אקדמית מקצועית בבתי ספר, בוועדות שונות, בתפקידי ניהול, בארגון קורסים, ימי עיון ובייעוץ.

הקריטריונים ומשקלם:

הצגת המשקלים של כל קריטריון לדרגת מרצה חוקר או מרצה נלווה מוצגת להלן. יחד עם זאת הוועדה רשאית לתת משקל שונה לכל אחד מהמרכיבים בהתאם לנסיבות המיוחדות לכל מועמד/ת.

מצוינות בהוראה ותרומה לחוג ולמכללה	יוזמות ופיתוח חומרי למידה	פרסומים	הקריטריון
			הדרגה
35%	30%	35%	מרצה חוקר
35%	35%	30%	מרצה נלווה

ועדת המינויים המוסדית יכולה להחליט על התפלגות ה% בשונה מהנ"ל

דרגת "מרצה בכיר/ה" - קריטריונים עיקריים בשני המסלולים

הבהרות

- א. הגשת מועמדות למרצה בכיר/ה אפשרית לאחר ותק של שלוש שנים לפחות בדרגת מרצה.
- ב. קריטריונים אלה הם בחזקת תנאי סף שבלעדיהם לא יפתח הליך קידום.
- ג. גם אם המועמד/ת עומד בקריטריונים אלה, ועדת המינויים המוסדית רשאית, לאור החומר שיונח לפניו, לאשר את הדרגה, לדחות את הבקשה או להשהות את המשך הדיון עד לעמידה בדרישות נוספות שהוועדה תמצא לנכון.
- ד. כל הקריטריונים המפורטים להלן נבחנים מאז המינוי האחרון, בכלל זה מספר הפרסומים של המועמד/ת.
- ה. פרסומים ופעילות מחקרית אקדמית (כגון: השתתפות בכנסים) נשקלים גם על ציר הזמן, מבחינת היותם ברצף הדרגתי, מצטבר ומתפתח מאז הדרגה האחרונה.

מקורות להערכה בשני המסלולים (מחקר ונלווה)

- (1) **הערכת הפרסומים:** על סמך שיפוט פרסומי המועמד/ת על ידי בעלי מקצוע בתחום התמחותו של המועמד.
- (2) **הערכת יכולת ההוראה:** יכולת הוראה ויחס לסטודנטים על פי משובי תלמידים וחוות דעת על סמך שני ביקורים בשיעורים, שדווחו על ידי שני מבקרים שונים, כחלק מן הפרוצדורה; חוות דעת של הדיקן/ת ושל ראש/ת החוג/תכנית.
- (3) **תרומה ומעורבות:** על סמך דיווח המועמד/ת ועדויות על פעילות המועמד/ת בתוך המכללה ומחוצה לה.

דרגת "מרצה בכיר" - מסלול מחקר

פרסומים ופעילות מחקרית (בנוסף לאלה שהוגשו לדרגת "מרצה"):

- (1) **מאמרים:** כששה עד שמונה פרסומים (בנוסף לפרסומים שהוגשו לדרגת מרצה) בכתבי עת וספרי מחקר שפיטים. לפחות שלושה מהם בכתבי עת בינ"ל ידועים ובעלי מוניטין מקצועי בתחומם.
הערה: עדיפות לכותב/ת יחיד/ה או לכותב/ת ראשון/ה – מוביל/ה.
- (2) **ספר:** שיצא לאור על ידי הוצאת ספרים בעלת מוניטין, המפעילה הליכי שיפוט אקדמיים מוכרים.
אם הספר מבוסס על הדוקטורט יפרט/תפרט המועמד/ת השינויים והתוספות שהוכנסו לספר לעומת עבודת הדוקטורט המקורית. במקרה כזה תשקול ועדת המינויים, תוך הסתייעות בהמלצת המעריכים, מהו שווה הערך של הספר מבחינת המאמרים.
הערה: עדיפות לכותב/ת יחיד/ה או לכותב/ת ראשון/ה – מוביל/ה.
- (3) **דוחות מחקר:** המוזמנים על ידי מוסדות ציבוריים מוכרים.
הערה: דוחות מחקר שמוזמנים על ידי גורמים שונים הם בעלי ערך, אך אם לא עברו עיבוד למאמר, ולא פורסמו בכתב עת שפיט, או שלא הגיעו לתפוצה גם מעבר למכללה - ערכם וחשיבותם בכך שהם מעידים על פעילות מחקרית אך אינם יכולים להיחשב כפרסום.
- (4) **כנסים:** השתתפות פעילה במהלך שלוש השנים האחרונות בשלושה עד ארבעה כנסים מדעיים בעלי מוניטין מקצועי ואקדמי מוכר (עדיפות לכנס בחו"ל).
- (5) **עריכה מדעית:** של ספר מאמרים, אסופת הרצאות של כנס מדעי, עריכת כתב עת מדעי.

- (6) **שיפוט של מאמרים** : בכתבי עת מדעיים. מוכרים.
- (7) **קבלת מלגות, פרסים ומענקים מקרנות מחקר** : במכללה ומחוצה לה.
- (8) **הנחיית סטודנטים לתארים מתקדמים, הכותבים עבודת גמר מורחבת.**
- (9) **קריטריונים נוספים יכולת הוראה** : יכולת יישום של תחום הדעת, שימוש בשיטות הוראה רלוונטיות והתאמתן לאוכלוסיית הסטודנטים, יכולת של ניווט כיתה והנחיית סטודנטים ומשובי הסטודנטים.
- (10) **יחס לסטודנטים** : קיום מערכת יחסים טובה עם ציבור הסטודנטים ככלל ועם הסטודנט/ית - כפרט. עמידה בלוח זמנים, מתן משובים ומתן ציונים לפי קריטריונים ברורים.
- (11) **עבודת צוות** : יכולת לעבוד עם עמיתים, עם גופים מוסדיים במכללה ומחוצה לה.
- (12) **תרומה למכללה** : תרומה לחוג, לתכנית, מילוי תפקידים במכללה, חברות בוועדות וארגון ימי עיון.
- (13) **תרומה לקהילה מחוץ למכללה** : פעילות במערכת הציבורית בזיקה אקדמית מקצועית בבתי ספר, בוועדות שונות, בתפקידי ניהול, בארגון קורסים, ימי עיון ובייעוץ.

דרגת "מרצה בכיר/ה" - מסלול נלווה (מומחים/יוצרים)

מסלול בדרגת 'מרצה בכיר' נועד ליוצרים ולמומחים בעלי מקצוע בתחומם שפועלם כבר זוכה למוניטין. כמו כן, פרסומיהם מעידים על עשייה יצירתית ומקצועית שזוכה להערכה גוברת בקהילת היוצרים והמומחים בתחום, בארץ וגם מחוצה לה, אף אם אינם עוסקים בפעילות מחקרית אקדמית ואינם בעלי תואר אקדמי פורמלי, ובלבד שהם מוכשרים להנחיל לסטודנטים ידע הנסמך על ניסיון ועל פרקטיקה רלוונטית בתחומם.

מסלול מומחים - קלינאים, פסיכולוגים והכשרת מורים ומחנכים

פרסומים (בנוסף לפרסומים לדרגת "מרצה")

- (1) **ספר** : שיצא לאור ע"י הוצאת ספרים בעלת מוניטין, המפעילה הליכי שיפוט אקדמיים מוכרים, יכול להיות שווה ערך למספר מאמרים בהתאם להמלצת המעריכים ושיקול דעתה של ועדת המינויים. אם הספר מבוסס על הדוקטורט יפרט/תפרט המועמד/ת את השינויים והתוספות שהוכנסו לספר לעומת המקור. במקרה כזה תשקול ועדת המינויים מה שווה הערך של הספר מבחינת המאמרים.
- (2) **מאמרים** : פרסום של כחמישה עד שישה פרסומים, בנוסף לפרסומים לדרגת "מרצה" : דוחות מחקר, תכניות לימודים, דיווחים קליניים וכדומה, בתחום התמחות המומחה/מומחית, בכתבי עת שפיטים ובספרי מחקר. שניים מהם לפחות בכתבי עת בעלי מוניטין מקצועי ו/או אקדמי בתחום.
- הפרסומים אמורים להתבסס על תחומי התמחות המועמד/ת ו/או על עבודתו/ה הטיפולית-קלינית כגון : פיתוח ויישום של תכניות לימודים, חומרי למידה, עזרי הוראה, פרסום סוגיות טיפוליות, תיאור התערבויות טיפוליות ופיתוח מודלים טיפוליים.
- (3) **דוחות מחקר** : המוזמנים על ידי מוסדות ציבוריים מוכרים. דוחות מחקר מוזמנים על ידי גורמים שונים הם בעלי ערך, אך אם לא עברו עיבוד למאמר, ולא פורסמו בכתב עת מקצועי שפיט, ושלא הגיעו לתפוצה גם מעבר למכללה - ערכם וחשיבותם בכך שהם מעידים על פעילות מחקרית אך אינם יכולים להיחשב כפרסום.

- (4) **כנסים:** השתתפות פעילה בשלושה עד ארבעה כנסים בעלי מוניטין מקצועי ואקדמי מוכר (עדיפות לכנס בחו"ל אם המעריכים יצינו זאת).

פעילויות נוספות שתילקחנה בחשבון

- (5) **עריכה מדעית:** של ספר מאמרים, עריכה בכתב עת מקצועי.
- (6) **שיפוט של תכניות לימודים:** מטעם מוסדות מוכרים.
- (7) **שיפוט של מאמרים:** בכתבי עת שפטים.
- (8) **יישום והטמעה של חומרים חדשים:** חדשניות בקהילה האקדמית ובשדה.
- (9) **קבלת מלגות, פרסים ומענקים:** מקרנות מחקר במכללה ובעיקר מחוץ למכללה בתחומים הרלוונטיים.
- (10) **הנחיה של עבודות גמר מורחבות של סטודנטים לתואר שני.**

הבהרות נוספות למסלול מומחים

- (11) מומחה/מומחית המבקש/ת קידום לדרגת 'מרצה בכיר/ה נלווה' אמורה להיות בעלת ניסיון מוכח בתחום בו הוא/היא עוסק/ת ואותו הוא/היא מלמד/ת. להפגין יכולת הוראה ברמה גבוהה של גישות ושיטות טיפוליות ואחרות, מיומנויות טיפוליות ואחרות, פרטניות ומערכתיות; הדרכה והנחיה של קבוצות של סטודנטים ושל מנחי פרקטיקום. פיתוח קורסים ועדכוןם בהתאם להתפתחויות ולחידושים בתחומי התמחות המומחה/מומחית.
- (12) ממומחה/מומחית נדרשת הוכחה ליכולת ליישם את המיומנות שלו/שלה, לחלוק את הידע שלו/שלה ולשפר את ההבנה בתחום מומחיותו/ה, במסגרות אקדמיות ו/או בשדה.
- (13) על פרסומי המועמד/ת להוכיח יכולת של הערכת פרויקטים, פיתוח תיאורטי של רעיונות וגישות ו/או פיתוח תכניות לימודים.
- (14) המומחה/מומחית אמורה להוכיח שהוא/היא מבצע/ת אישית פרויקטים או עם שותפים בתחום התמחותו/ה, שעשויים להוות גשר בין המסגרת האקדמית לבין השדה.
- (15) המומחה/מומחית אמורה לשמש שגריר/ה של תחום התמחותו/ה בכנסים, בסדנאות, וביוזמות מקצועיות אחרות.
- (16) המומחה/מומחית אמורה להוכיח שהוא/היא מחנך/ת ומכשיר/ה דור חדש מיומן של סטודנטים מתחילים, סטודנטים ללימודים מתקדמים ואנשי מקצוע בתחום התמחותו.
- (17) המומחה/מומחית אמורה להוכיח יצירתיות וחדשנות בפעילותו/ה המקצועית.

קריטריונים נוספים להערכה

- (18) **יכולות הוראה:** יכולת יישום של תחום הדעת, שימוש בשיטות הוראה רלוונטיות והתאמתן לאוכלוסיית הסטודנטים, יכולת של ניווט כיתה והנחיית סטודנטים.
- (19) **יחס לסטודנטים:** קיום מערכת יחסים טובה עם ציבור הסטודנטים ככלל ועם הסטודנט כפרט. עמידה בלוח זמנים, מתן משובים ומתן ציונים לפי קריטריונים ברורים.
- (20) **עבודת צוות:** יכולת לעבוד עם עמיתים, עם גופים מוסדיים במכללה ומחוצה לה.
- תרומה למכללה: תרומה לחוג, לתכנית, מילוי תפקידים במכללה, חברות בוועדות וארגון ימי עיון.

(21) הנחיית סטודנטים לתארים מתקדמים : הכותבים עבודת גמר מורחבת במכללה ומחוצה לה.

(22) תרומה לקהילה מחוץ למכללה : פעילות במערכת הציבורית בזיקה אקדמית מקצועית בבתי ספר, בוועדות שונות, בתפקידי ניהול, בארגון קורסים, ימי עיון ובייעוץ.

הצגת המשקלים של כל קריטריון לדרגת **מרצה בכיר** חוקר או מרצה בכיר נלווה מוצגת להלן.

יחד עם זאת הוועדה רשאית לתת משקל שונה לכל אחד מהמרכיבים בהתאם לנסיבות המיוחדות לכל מועמד/ת.

מצוינות בהוראה ותרומה לחוג ולמכללה	יוזמות ופיתוח חומרי למידה	פרסומים	הקריטריון הדרגה
35%	25%	40%	מרצה בכיר חוקר
35%	35%	30%	מרצה בכיר נלווה

מסלול מומחים להכשרת מורים ומחנכים

בעליות מוניטין בתחום תכניות לימודים, ספרי לימוד, חוברות לימוד וחומרי עזר לתלמידים ולמורים. כמו כן, בהובלת תהליכי שינוי בית ספרים, ביזמות חינוכית, בטיוב הפיתוח המקצועי של עובדי הוראה, במעורבות ובהשפעה על מדיניות חינוכית במכללה ומחוצה לה.

- (1) פרסום של תכניות לימודים, תכניות לקורסים או יוזמות חינוכיות שפורסמו כדוח או בכל דרך מוכרת אחרת.
- (2) פרסום מאמר סקירה המתמקד בתחומי המומחיות החינוכית בכתבי עת מקצועיים-חינוכיים (כמו "דפים" במופ"ת).
- (3) זכייה במענקים לפיתוח תכניות לימודים או ליישומן, לפיתוח יוזמות חינוכיות אחרות.
- (4) פרסום מאמרים וספרים (כשלושה פריטים לפחות)
- (5) תיעוד אודות קידום ההוראה, מעבר לתפקיד ההדרכה הפדגוגית, כתרומה לבתי ספר בהם מנחים סטודנטים ו/או בתי ספר אחרים : חוות דעת ממנהלים או ממורים על אודות הערך המוסף של פעילות חינוכית משמעותית של המועמד/ת.
- (6) זכייה בקרנות מטעם משרד החינוך, השתתפות בוועדות מקצועיות, מתן חוות דעת להערכת עבודות של עמיתים.

מסלול אמנים-יוצרים

'מרצה בכיר נלווה' בתחום האמנות הוויזואלית

- (1) פרסומי יצירה (מעבר לפרסומים לדרגת מרצה): השתתפות ב-חמש עד שש תערוכות, ביניהן כשתי תערוכות יחיד, בגלריות מוכרות, או ביצוע פרויקטים מיוחדים (באמנות הפלסטית) כגון: עבודה סביבתית, איורים, ציורי קיר, תפאורה, הדפסת סדרות אמנותיות.
- (2) פרסום של כשתיים עד שלוש מסות בכתבי עת, מוספים מקצועיים מוכרים שיש בהם שיפוט, בקטלוגים של תערוכות וכדומה מחוץ למכללה, לפחות אחת מהן בבמה בעלת מוניטין מקצועי ואקדמי בתחום.
- (3) על המועמד/ת להוכיח פעילות אמנותית מצטברת שוות ערך למועמד/ת במסלול המחקר.
- (4) כנסים: השתתפות פעילה בשלושה עד ארבעה כנסים בעלי מוניטין מקצועי ואקדמי מוכר (עדיפות לכנס בחו"ל אם המעריכים יציינו זאת).

פעילות מקצועית נוספת שתילקח בחשבון

- (5) הצגת עבודות במקומות ציבוריים, מוסדיים ו/או באוספים פרטיים חשובים.
- (6) עריכה: של כתב עת בתחום יצירתו/ה.
- (7) מלגות ופרסים: זכייה במלגות ופרסים נחשבים בעולם האמנות.

מרצה בכיר נלווה' בתחום האמנות הכתובה

פרסומים

- (1) כחמישה עד ששה פרסומי יצירה משמעותיים (אחד מהם ספר בהוצאה מוכרת) ורציפים לאורך הזמן מאז דרגת המרצה (סיפורת, שירה, דרמה, תרגום וכדומה). לפחות שניים מהם בממות ידועות ובעלות מוניטין מקצועי ואקדמי בתחום.
- (2) פרסום של כשתיים עד שלוש מסות בכתבי עת, מוספים ספרותיים מוכרים שיש בהם שיפוט, מחוץ למכללה. אחת מהן לפחות בבמה ידועה ובעלת מוניטין מקצועי ואקדמי בתחום.
- (3) על המועמד/ת להוכיח פעילות פרסומית מצטברת שוות ערך לנדרש ממי שקיבלה דרגת מרצה בכיר במסלול המחקר.
- (4) **כנסים**: השתתפות פעילה בשלושה עד ארבעה כנסים בעלי מוניטין מקצועי ואקדמי מוכר (עדיפות לכנס בחו"ל אם המעריכים יצינו זאת).
- (5) **תרגומים**: של יצירות של המועמד/ת לשפות זרות בבמות בעלות מוניטין.
- (6) **מחזות**: שזכו להכרה ציבורית והועלו על במה בתיאטרון בעל מוניטין.

פעילות מקצועית נוספת שתילקח בחשבון

- (7) עריכה: של כתב עת בתחום יצירתו/ה של המועמד/ת.
 - (8) **מלגות ופרסים**: זכייה במלגות ופרסים נחשבים בתחומו של המועמד/ת.
 - (9) הזמנות להשתתף באסופות בעלות ערך.
- ### קריטריונים נוספים להערכה
- (10) **יכולת הוראה**: יכולת יישום של תחום הדעת, שימוש בשיטות הוראה רלוונטיות והתאמתן לאוכלוסיית הסטודנטים, יכולת של ניווט כיתה והנחיית סטודנטים.
 - (11) **יחס לסטודנטים**: קיום מערכת יחסים טובה עם ציבור הסטודנטים ככלל ועם הסטודנט/ית - כפרט. עמידה בלוח זמנים, מתן משובים ומתן ציונים לפי קריטריונים ברורים.
 - (12) **עבודת צוות**: יכולת לעבוד עם עמיתים, עם גופים מוסדיים במכללה ומחוצה לה.
 - (13) **תרומה למכללה**: תרומה לחוג, לתכנית, מילוי תפקידים במכללה, חברות בוועדות וארגון ימי עיון.
 - (14) **הנחיית סטודנטים לתארים מתקדמים**: הכותבים עבודת גמר מורחבת במכללה ומחוצה לה (עבודת תזה; דוקטורט).
 - (15) **תרומה לקהילה מחוץ למכללה**: פעילות במערכת הציבורית בזיקה אקדמית מקצועית בבתי ספר, בוועדות שונות, בתפקידי ניהול, בארגון קורסים, ימי עיון ובייעוץ.

דרגות פרופסור חבר ופרופ' מן המניין

להמשיך מכאן !!!

וועדת המינויים המכללתית תדון בתיקו של המועמד ע"פ הקריטריונים שנקבעו ע"י וועדת הקידום של המל"ג. החלטות הוועדה והמלצותיה יועברו להמשך טיפול בוועדת הקידום במל"ג המטפלת במכללות לחינוך.

הנחיות המל"ג בדבר מינוי פרופסור חבר ופרופסור מן המניין במכללות נמצאות כאן.

הנחיות המל"ג להגשת התיק למועמדים לדרגת פרופסור במכללות נמצאות כאן.

הרכבי הוועדות העליונות במל"ג למינוי פרופסורים במכללות נמצאים כאן.

קריטריונים למינוי לדרגת "פרופסור-חבר"

כפרופסור-חבר יתמנה מועמד שעבודתו מצביעה על חדשנות אמפירית, תיאורטית ו/או מתודולוגית, יצירתיות ופוריות מחקרית או מקצועית מתמשכת ואשר עבודתו זכתה להכרה בקרב החוקרים או המומחים באותו תחום, בארץ/בעולם, שאיכות ההוראה שלו במוסד מוערכת ושהוא תורם תרומה ניכרת למוסד מבחינה אקדמית ומקצועית.

הקריטריונים שלהלן הם הקריטריונים לפיהם נשקלת ההמלצה להעלאה לדרגת "פרופסור-חבר".

אישור סופי של הדרגה ניתן על-ידי הוועדה העליונה למינוי פרופסורים של המועצה להשכלה גבוהה.

במכללות האקדמיות לחינוך קיימים שני מסלולי קידום לדרגת "פרופסור-חבר":

א. מסלול א': אקדמי-מחקרי

ב. מסלול ב': יצירה אמנותית או מקצועית

מסלול א'-אקדמי/מחקרי

- (1) ותק של שלוש שנים לפחות בדרגת מרצה בכיר.
- (2) קביעות במכללה ב-100% משרה לפחות מהם 75% במסלולים אקדמיים.
- (3) איכות הוראה טובה שתיבדק על-פי אמות מידה מכללתיות.
- (4) פרסומים רציפים בעיתונות מקצועית מוכרת או באסופות, המקיימות הליכי שיפוט של המאמרים המתפרסמים בהן ובמות הפרסום הן מן החשובות בתחום. הפרסומים ייבדקו מבחינה כמות, איכות ורצף עשייה.
- (5) למועמדים ממדעי הרוח והחברה: פרסום ספר שיצא לאור בהוצאה מכובדת המקיימת הליכי שיפוט ראויים מהווה יתרון.
- (6) השתתפות פעילה (נשיאת הרצאה) בכנסים אקדמיים מקומיים ובינ"ל רלוונטיים לתחום התמחותו של המועמד.
- (7) מוניטין בין-לאומי וארצי מוכח בתחום פעילותו.
- (8) תרומה למכללה
- (9) תרומה לקהילה בארץ ובחו"ל.
- (10) המלצות דיקן ונשיא המכללה.

מסלול ב' (המסלול הנלווה)

מצופה ממועמדים במסלול זה (קלינאים/יועצים ואמנים/יוצרים) ליישם את מיומנויותיהם, לחלוק את הידע שלהם ולשפר את ההבנה בתחום מומחיותם במסגרות אקדמיות ו/או בשדה.

התבחינים המשותפים לשני התחומים (יצירה אומנתית ויצירה מקצועית הם :

- (1) ותק של שלוש שנים לפחות בדרגת מרצה בכיר.
- (2) קביעות במכללה ב-100% משרה לפחות מהם 75% במסלולים אקדמיים.
- (3) איכות הוראה טובה שתיבדק על-פי אמות מידה מכללתיות.
- (4) מעמד מוכר ומבוסס בתחומו מוניטין בין-לאומי וארצי.
- (5) פעילות מתמשכת מאז קבלת הדרגה מרצה בכיר בתחום פעילותו.
- (6) פיתוח תכניות לימודים ו/או חומרי למידה/הדרכה.
- (7) תרומה למכללה
- (8) תרומה לקהילה בארץ ובחו"ל.
- (9) המלצות דיקן ונשיא המכללה.

תבחינים פרטניים לכל תחום

מסלול ב' - יצירה אמנותית

- (1) באמנויות פלסטיות ישנה חשיבות למספר תערוכות, ליחס בין תערוכות יחיד לעומת תערוכות קבוצתיות, ליוקרת המקום בו מוצגת התערוכה (גלריה פרטית, גלריה ציבורית, מוזיאון עירוני, מוזיאון לאומי בישראל, מוזיאון בחוץ לארץ).
- (2) "יוקרת המקום". התערוכה נמדדת בין היתר על-ידי הקטלוג הנלווה לתערוכה, אוצר התערוכה וכן כותבי המאמרים בקטלוג.
- (3) הזמנת יצירה מהאמן לתצוגה זמנית, מתחלפת או קבע, במוזאון בארץ או בעולם.
- (4) באמנויות פלסטיות ביצוע פרויקטים מיוחדים כגון: עבודה סביבתית, איורים, ציורי קיר, תפאורה, הדפסת סדרות אמנותיות.
- (5) מעורבות חברתית בתחום היצירה בארץ ובעולם.
- (6) באמנות המילולית, היינו סופרים ומשוררים, יש חשיבות למספר היצירות: לסופרים לפחות רומן אחד ו/או רומן או נובלה מתורגמים, למשוררים לפחות ספר שירה ו/או ספר תרגום אחד.
- (7) יוקרת בית ההוצאה שבמסגרתו התפרסמו היצירות והתרגומים.
- (8) תרגום היצירות לשפות זרות והוצאתן בבית הוצאה יוקרתי מהווה יתרון.
- (9) רשימות ומאמרי ביקורת על היצירות.
- (10) שימוש ביצירות בספרי מחקר, בהוראה, בכתיבת תזות ודיסרטציות מהווה יתרון.
- (11) יוזמות יצירתיות חוגיות או לכלל המכללה ומחוצה לה.
- (12) השתתפות בכנסים, פסטיבלים ליוצרים ותערוכות חשובים ויוקרתיים.

(13) פרסים מוכרים ויוקרתיים, או מועמדות לפרסים שהגיעו לשלב גבוה בשיפוט מהווים יתרון.

מסלול ב' - יצירה מקצועית

- (1) פרסומי המועמד מצביעים על כתיבה מקורית איכותית במחקר, הערכת פרויקטים, פיתוח תאורטי ומעשי של רעיונות וגישות בתחום מומחיותו ו/או פיתוח תכניות לימודים או חומרי למידה.
- (2) המומחה מבצע מחקרים או מפתח פרויקטים באופן פרטני או עם שותפים בתחום התמחותו, שעשויים להוות גשר בין המסגרת האקדמית לשדה.
- (3) השתתפות פעילה בכנסים חשובים ויוקרתיים בסדנאות וביוזמות מקצועיות אחרות בארץ ובחו"ל.
- (4) המומחה יצירתי וחדשני בפעילותו המקצועית.

קריטריונים למינוי לדרגת "פרופסור מן המניין"

התואר "פרופסור-מן-המניין" יוענק למועמד/ת שתרים תרומה מקצועית-אקדמית משמעותית ומוכחת (בגיבוי פרסומים) לתחום הידע שלו, ופעילותו גרמה לחידושים ניכרים באותו תחום התמחותו. הוא בעל מוניטין מדעי מכובד כמומחה, בר-סמכא ומנהיג בתחום מומחיותו בארץ ובחו"ל.

להלן הקריטריונים להמלצה להעלאה לדרגת פרופסור מן המניין. אישור סופי של הדרגה ניתן על-ידי הוועדה העליונה למינוי פרופסורים של המועצה להשכלה גבוהה.

מסלול – אקדמי מחקרי

- (1) ותק של שלוש שנים לפחות בדרגת פרופסור-חבר.
- (2) קביעות במכללה ב-100% משרה לפחות מהם 75% במסלולים אקדמיים.
- (3) איכות הוראה טובה שתיבדק על-פי אמות מידה מכללתיות.
- (4) פרסומים רציפים בעיתונות מקצועית מוכרת או באסופות, שמתקיימים בהן הליכי שיפוט של המאמרים המתפרסמים בהן, ובמות הפרסום הן מן החשובות בתחום. הפרסומים ייבדקו מבחינה כמותית ואיכותית.
- (5) פרסום ספר שיצא לאור לאחר קבלת דרגת "פרופסור-חבר" בהוצאה מכובדת המקיימת הליכי שיפוט ראויים מהווה יתרון.
- (6) השתתפות פעילה (נשיאת הרצאה) בכנסים בינ"ל אקדמיים רלוונטיים לתחום התמחותו של המועמד.
- (7) הוכחות למנהיגות מדעית ומוניטין בין-לאומי וארצי בתחום מחקרו של המועמד, בכללם:
 - (א) הרצאות מוזמנות בכנסים יוקרתיים
 - (ב) ארגון כנסים בין-לאומיים וארציים
 - (ג) היות המועמד יושב ראש בסקציות בכנס

- (ד) חיבור ספרים
- (ה) סקירות ומאמרים המוזמנים על-ידי מו"לים חשובים
- (ו) עריכה או חברות בצוות העורכים של כתבי עת מובילים
- (ז) זכייה בפרסים אקדמיים יוקרתיים
- (ח) זכייה במענקי מחקר מקרנות תחרותיות ולא תחרותיות
- (ט) שיפוט בכתבי עת
- (י) שיפוט הצעות מחקר לקרנות תחרותיות
- (כ) שיפוט תזות לתארים מתקדמים
- (ל) הנחיית תלמידים לתארים מתקדמים
- (8) חברות בארגונים בין-לאומיים וארציים חשובים בעלי אופי מחקרי-אקדמי.
- (9) תרומה בתחום מומחיותו למכללה ולקהילה בארץ ובחו"ל.
- (10) המלצות של דיקן ונשיא המכללה.

הערות:

1. בעל תפקיד בכיר (לדוגמא' ראש חוג) שמועמד לקידום יעביר את תיקו לדיקן הלימודים האקדמיים
2. כל שאר המועמדים יעבירו את תיקם לראש החוג
3. במקרה של ספק נא לפנות את השאלות ליו"ר וועדת המינויים פרופ' משה ישראלשוילי, בתיאום עם מזכירת וועדת המינויים (מנאל אבו ח'לא)
4. התיק שיוגש ליו"ר וועדת המינויים ואשר יועבר לאישור נשיאת המכללה חייב לעבור את השלבים הבאים:
 1. אישור ראש החוג שהתיק של המועמד אכן ראוי לקידום והוא מוגש ע"פ הכללים וההנחיות הנדרשות של המל"ג.
 2. ראש החוג יציע רשימת סוקרים לתיק לפחות 5 מומחים בתחום הדעת
 3. לפי ההמלצה יועבר לדיקן הלימודים האקדמיים
 4. העברה ליו"ר וועדת המינויים